

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

Prețul abonamentului:

Parohiile cl. I. și II. pe un an 400 Lei
Parohiile cl. III. și subclasă „ 300 Lei
Pentru preoți și particulari „ 300 Lei
Un număr „ 5 Lei
Pentru străinătate pe un an „ 500 Lei

APARE DUMINECA

Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”.
Iar banii pentru abonamente și inserțiunile se trimit administrației
„Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș

Prețul inserțiilor

Pentru publicații oficiale, concursuri edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de acî în sus 200 Lei

O carte de rugăciuni.

Din tiparnița Episcopiei noastre a eșit zilele trecute o carte de rugăciuni.

Desigur, o carte de rugăciuni pentru lumea cetitorilor pretențioși, a intelectualilor sau a cărturarilor constituie un fapt secundar sau un fapt divers, aproape la fel ca și pentru cealaltă lume profană.

Pentru cei mulți însă, cartea de rugăciuni tipărită la Caransebeș cu binecuvântarea Prea Sfințitului Episcop Veniamin, însemnează prilej de bucurie. Și iată de ce.

Suntem intrați în Postul Mare. În anticamera celui mai grandios palat al împărăției credinții. Cine ne conduce prin tainele acestui labirint, cine ne ajută să răzbim la luminișul dorit de sufletele noastre? Neîndoios, preotul cu harul ce lucrează într'ânsul călăuzește pașii noștri spre dorita izbăvire. Cu tezaurul bogat ce-i pune la îndemână Biserica, el sprijinește fiecare salt al nostru prin cotiturile pline de cercarea greutăților și ispitirilor, din această prăpăstioasă vale a plângerilor. El este deci o pârgie bravă și necesară pentru mântuirea noastră.

Totuși complexitatea vieții împiedecă astăzi pe preot de a fi alături de fiecare credincios în parte. Iată, munca aceasta o suplinește cartea de rugăciune, care este o continuă și permanentă prezență a vigilenței cerești pentru omul credincios. Cartea de rugăciune este degetul lui Dumnezeu care arată căile drepte pentru ajungerea mântuirii...

Cât bine produce o rugăciune dreaptă într'un suflet împovărat, o știe doar acela care a suferit, dar s'a și rugat. Copil, adesea mă rugam fierbinte pentru câte un frățior bolnav, iar dacă s'a făcut sănătos, eu atribuiam aceasta

rugăciunilor mele. Oricât, omul chiar și cel intelectual, în necazuri și încercări mari, nu este în stare să-și ajute singur. În rugăciune el stă de vorbă cu Dumnezeu, i se mărturisește, i se roagă Lui, iar rugăciunea îi scade povara.

Cel dintâiu stoc al cărții de rugăciune — circa o mie de exemplare — au și apucat drumul involburatului Răsărit. Prea Sfinția Sa, călcând și pe urmele proaspăt însângerate de războiu, nu și-a dat hodină până ce n'a putut trimite cărți, sfinte talismane bravilor noștri soldați luptători... „Din grija sufletească ce le-o purtăm — și pe lângă rugăciunile cu cari însoțim plecarea și întoarcerea lor victorioasă...” cum glăsuște adresa trimisă. „Cartea de rugăciune, cuprinzând și sfânta liturghie, are menirea să aducă ostașilor de pe front — în contact direct cu vârtejul pustiitor al războiului — o rază de pace sufletească, de întărire în credință și în izbăvire...”

Pentru acest motiv suntem profund recunoscători Prea Sfințitului Episcop, Părinte îngrijorat de soarta celor de pe pragul primejdiei. În nici un alt chip, Arhiepiscopul nostru nu-și putea mai norocos sfinți întâii pași ai misiunii Sale, după întoarcerea din țara în care a umblat și a secerat cu atâta rânjet, moartea.

Iar cronicarul de mai târziu al acestor vremuri de isbeliște va însemna și el:

„În cel dintâi an al Arhipăstoririi P. S. Sale Veniamin, Episcop al Caransebeșului, când țara noastră, împreună cu alte țări, ducea războiu împotriva celor fără Dumnezeu, ca purtător de grije pentru sufletele celor ce plecau în luptă ca și pentru întărirea sufletească și întru credință a celor rămași acasă, a binevoit a tocni o carte de rugăciune; se nevoi deci a făuri scut și armă acestor suflete, spre a contribui la același triumf, al lui Hristos Dumnezeu în lume.”

Pe pământul Transnistriei.

X

Spre Slobozia.

În dimineața zilei de 21 Septembrie, plecăm din Râbnița spre Slobozia.

E o zi cețoasă.

Ne îndepărtăm de Nistru, trecând numai prin sate moldovenești.

Pe unde trecem, aruncăm din mașină, cărți și manifeste.

Cazematele rusești și șanțurile antice nu se mai sfârșesc. Șanțuri zdânci și largi au fost trase de bolșevici peste coline, peste lanurile de grâu, peste holdele de porumb sau sfeclă de zahăr.

Cârduri mici de oi sau de vaci, pasc liniștite pe lângă acele „cuiburi de moarte“.

La margine de drum, între florile sălbatice de câmp, se vede o cască în vârful unei cruci de lemn.

E mormântul, destul de proaspăt, al unui erou german.

În mijlocul acestei stepe și în această zi cețoasă, solitudinea acestui mormânt e deosebit de impresionantă.

Casa e atât de departe.

Singurătatea e tristă și grea. Vântul e rece și prohodul lui e jalnic...

Îleșind din satele moldovenești de pe malul Nistrului, înaintea noastră se întinde stepa fără drumuri.

Azi e Duminecă și nu găsim oameni pe câmp cari să ne arate drumurile.

Și, pe deasupra, ne amenință ploaia.

Un peisagiu dezolant de monoton, ne strecoară în suflet tristeți de toamnă.

Înaintăm tăcuți prin ceață.

Încerc să urmăresc linia unui gând, dar nu izbutesc să-mi adun puterea de concentrare.

O imagine, ca o obsesie, stăruie la periferia gândurilor mele: sufletul rus, asemenea acestui peisagiu dezolant, învăluit în ceață.

Dar am cunoscut, până acum, prea puțini ruși și poate, imaginația mea transpune febril, pe acest pământ, eroi și fragmente de literatură rusească. De aceea, înlătur această imagine, încercând să cuget la alte lucruri, dar ea revine în forme noi, turburându-mi ordinea gândurilor. Cine scria că sufletul rus e compus din „esențe misterioase“?

Rusul e rus prin credința sa în Dumnezeu și el nu poate fi înțeles cu rațiunea ci cu credința, scria undeva Dostojevsky.

Pe teren, n'am verificat aceste afirmații. Totuși Rușii par, dela început, altfel decât Moldovenii noștri. Ceva ciudat îi deosebește.

În Basarabia și aici în Transnistria, Moldovenii știu să ne povestească cu amănunte impresionante, tot tragicul vieții lor sub bolșevici. Ei s'au regăsit îndată din buimăceala în care i-au găsit ostașii noștri desrobitori.

Rușii se închină doar, plâng și iarăși se închină.

Trebue să-i ajuți ca să vorbească.

Se pare că nu se entuziasmează de nimic.

O singură întrebare le deschide imediat și miraculos sufletul: întrebarea asupra credinței lor în Dumnezeu.

Această întrebare, singură, produce miracolul deșteptării lor dintr'un fel de stare apatică. Credința pare reflexul misterios care declanșează resorturile intime ale acestui suflet învăluit în taină pentru lumea exterioară.

Ne apropiem de Slobozia.

O frumoasă pajistă, cu un verde sănătos, schimbă monotonia decorului trist al miriștilor.

Grupuri de țărani moldoveni, din satele apropiate, vin la biserica din Slobozia, unde știu că servește un preot militar.

Auzim, peste tot, numai dulcele graiu moldovenesc.

Doar portul specific românesc lipsește. Aici toată lumea se îmbracă la fel, după „moda europeană“ — ne spunea undeva un localnic.

Cerul se limpezește.

Lunca Sloboziei, încropită de razele soarelui, aburește.

Ravănul pământului ne înviorează...

Slobozia este o comună mare și împrăștiată, cu străzi neregulate. Majoritatea caselor sunt înconjurate cu gard de nuele sau de lut.

Biserica se vede de departe, pe un loc mai înalt.

E hramul bisericii și satul e în sărbătoare.

Tineri și bătrâni, sunt adunați la biserică.

Sosirea noastră era anunțată.

Suntem așteptați în fața bisericii.

Ofițerii unui Reg. de Infanterie-fortificații, în frunte cu d-l Major I. Popa și un pluton de infanteriști români, ne întâmpină cu onoruri militare.

Mulțimea credincioșilor din Slobozia se închină și se prosterne...

Biserica e arhiplină. Cu greu străbatem până la sf. altar.

Păr. Căpitan Nicolae Zaharia, săvârșise proscomidia și ne aștepta...

(Urmează)

Pr. Marcu Bănescu

Peripețiile unor finanțe*).

XXI

În cele ce urmează ne vom ocupa de o chestiune vitală a eparhiei, care a fost refacerea fondurilor periclitate în urma dispozițiilor cuprinse în Legea conversiunii datorilor agricole și urbane.

Prin legea din 19 Aprilie 1932 statul își luase angajamentul să despăgubească băncile românești, membre ale asociației „Solidaritatea”, pentru pagube suferite prin conversiunea datorilor.

Legile de conversiune de după anul 1932 însă n'au ținut cont de acest angajament al statului, de o importanță capitală pentru creditul românesc din Ardeal și Banat.

Ultima lege de conversiune, adică cea din anul 1934 a scutit de pierderi numai patru mari instituțiuni bancare.

De aceea cu prilejul votării în parlament a acestei legi s'a cerut să fie împărțite de regimul celor patru instituțiuni privilegiate și băncile aparținătoare asociației „Solidaritatea”.

Pentru liniștea spiritelor s'a făcut atunci de pe banca ministerială declarația, că vor fi luate în considerare interesele și a acestor instituțiuni din urmă, făcându-li-se dreptate cu ocazia încheierii convenției dintre Stat și Banca Națională a României pe baza art. 62 din legea dela 7 Aprilie 1934.

Convenția aceasta s'a încheiat, dar fără să se ocupe de creditul românesc, de dincoaci de Carpați.

Devreme ce dela anul 1918 încoaci, — după o perioadă de inflație — stările evoluară într'acolo, că acest credit românesc ajunsese la aman, se punea cu insistență întrebarea: De ce întârzie ajutorul statului?

Pentru salvarea acestui credit și pentru a aviza la mijloacele impuse de împrejurări s'a ținut la 28 Noemvrie 1935 în Cluj un congres economic, la care au fost reprezentate atât biserica, cât și toate partidele politice.

Aici s'a discutat problema organizării creditului nostru românesc ajungându-se la concluzia, că refacerea creditului numai așa e posibilă, dacă pagubele suferite pe urma conversiunii le va rambonifica statul instituțiilor ajunse în suferință.

În ziua congresului Înaltul Guvern făcu la București promisiunea, că va despăgubi bisericile, fundațiunile, școlile și alte instituțiuni culturale.

În consecință atât Ministerul Finanțelor, cât și Banca Națională a României au cerut în 7 Decemvrie 1935 date în vederea măsurilor ce urmau a fi luate pentru refacerea fondurilor bisericești și culturale, depuse la diferite institute de credit spre fructificare.

În scopul culegerii datelor ce se cereau eparhiei, s'au trimis Oficiilor parohiale tipări-turile necesare, însoțite de o circulară, prin care li-s'a dat parohiilor lămuririle cuvenite.

Afară de datele acestea a cerut asociația de institute financiare „Solidaritatea” din Sibiu să i-se facă cunoscută suma globală, pe care o reprezintă pierderile episcopiei afară de pierderile suferite la depunerile de pe la bănci, de exemplu cele avute la împrumuturile date din banii bisericilor, înțelegându-se exclusiv pierderile rezultate din aplicarea legii conversiunii.

În urma acestei cereri a „Solidarității” s'a lansat în eparhie încă o circulară, prin care s'a dispus, ca imediat să se calculeze exact și pierderile acestea, iar rezultatul să se comunice centrului cât de în grabă.

Datele au fost reclamate în vederea unui memoriu, înaintat Înaltului Guvern, pentru luarea în considerare a tuturor pierderilor de orice natură, pe care le-au suferit fondurile bisericești și culturale în urma legii conversiunii datorilor.

Întârziind rezolvirea definitivă a chestiunii, un deputat a pus în Cameră întrebarea asupra situației, în care se găseau bisericile și instituțiunile culturale din Ardeal și Banat în urma stării băncilor după legea de conversiune.

La această întrebare dl. Ministru al Justiției în absența dlui Ministru al Finanțelor a răspuns, că Guvernul Țării a luat în preajma congresului economic, ținut la Cluj, hotărârea de a reface fondurile bisericești, școlare și culturale din Transilvania și Banat, aceasta ca un act de recunoștință față de ceea ce au însemnat, ca utilitate națională, aceste fonduri înainte de unire.

Că încă nu s'a lichidat chestiunea se atribuia faptului, că în urma sf. sărbători ale Crăciunului datele cerute dela episcopii sosiseră cu întârziere.

„Evident” a zis dl. Ministru al Justiției „noi vrem și suntem hotărâți să facem această donațiune din partea statului bisericilor noastre naționale, ca ele să-și poată face pe deplin datoria și de acum înainte ca și în trecut. Dar este necesar să se facă o verificare, după care va urma împărțirea”.

Cu o cale a ținut să-și exprime părerea

* Vezi Nrii 10, 14, 16, 21, 24, 32, 33, 39, 45 din 1940, Nrii 1, 4, 8, 13, 16, 17, 22, 30, 44, 47 din 1941 și Nr. 4 din 1942.

sa într'acolo, că aceasta nu este o chestiune de refacere a creditului, ci de refacere a fondurilor bisericești și școlare, care refacere nu e prevăzută în legea conversiunii.

Ca o consecință a promisiunii făcute de Inaltul Guvern a fost după câteva luni autorizat Ministerul Finanțelor, ca prin Decret Regal să emită rentă în valoare nominală de maximum 230.000.000 Lei pentru acoperirea pagubelor suportate de către organizațiile bisericești și culturale din Ardeal și Banat în urma aplicării legii conversiunii din 7 Aprilie 1934 fixându-se dobânda titlurilor cu $4\frac{1}{2}\%$ anual, iar termenul de amortizare al titlurilor în 10 ani.

Expunând în cele de mai sus pe scurt istoricul refacerii fondurilor, vom trata în capitolul ce urmează partea practică a chestiunii.

Aurel Moacă.

Marginale la o cărticică.

Cu o răbdare adevărat păstorească, cu fină pătrundere și inteligentă cumpătare, cu o expresie luminoasă, presărând exemple sugesive la fiecare moment, concretizând o oglindă fidelă a omului cutreerător de lume pe „*Drumurile Domnului*”, sub aceste impresii și directive a apărut în a noastră veche și fecundă tipografie, cu îngrijirea și binecuvântarea Prea Sfințitului nostru Episcop Veniamin „*Cartea de rugăciuni*” care va trebui să devină lectura de predilecție a tineretului nostru, lectura cea mai necesară pentru vârsta sa.

Să ajute Cel de Sus Prea Sfinției Sale ca să ducă la bun sfârșit uriașa muncă începută, căci ea va servi școlărilor și premilitarilor, fiind o lectură predilectă și în cazărmi, în clipe de grele încercări credincioșilor, iar funcționarilor, trudiți de munca zilnică, obositoare prin monotomia ei, le va produce destindere și necunoscute ușurări sufletești prin spiritul ales de înaltă moralizare sufletească pentru divinul scop urmărit.

Gândul bun de a împărtăși fiilor adevărați ai Bisericii, gândul constructiv și idealist pentru trezirea și încordarea sufletească plină de așteptare și de mulțumire, pentru binele și virtutea care triumfează mereu, deseori chiar la cel rău, revenind la sentimente de omenie, în ultimele clipe ale vieții sale zbuciumate, oprită chiar numai pentru câteva clipe fugind de lume și de oameni între filele grăitoare de adevăruri dumnezeiești.

Pr. Cornel Pițigoi

Argumentul gravitațional pentru dovedirea existenței personale a lui Dumnezeu.

2. *Argumentul gravitațional*, pentru dovedirea existenței personale a lui Dumnezeu, pleacă de la raționamentul care se bazează pe tinderea tuturor lucrurilor către un centru.

Pământul, precum și toate planetele și toate corpurile cerești sunt într'o neconținută mișcare, descriindu-și orbitele, în conformitate cu *legile lui Kepler*. Ceea ce menține în spațiu toate corpurile cerești într'o perfectă înlanțuire, este *gravitațiunea universală* descoperită de *Newton* († 1727).

Acest savant matematician și fizician englez își bazează susținerile sale pe descoperirile altor precursori celebri ca: *Kepler* și *legile sale*, *Huyghens* și *teoremele sale* asupra forțelor centrale și *Galileu*, cu experiențele sale asupra căderii corpurilor.¹ Din toate aceste date științifice, *Newton* își compune următorul raționament: o planetă pusă în mișcare, indiferent prin ce *forță inițială*, va continua să se miște uniform și în linie dreaptă, câtă vreme o cauză exterioară nu-i modifică mișcarea; aceasta în baza principiului inerției enunțat de *Kepler*.² Asupra planetelor acționează o *forță centrală* spre soare, care le abate din drumul rectiliniu, pe o traectorie curbilinie, împrejurul soarelui, astfel că planetele se mișcă pe elipse sub impulsia forței inițiale, care le-a pus în mișcare și a unei forțe atractive spre centrul soarelui.³

Alături de aceste legi, *mecanica cerească* mai afirmă, că planetele descriind elipse în jurul soarelui, depărtarea lor variază, fiind minimă la perieliu și maximă la afeliu, tot așa iuțeala unghiulară a planetelor e maximă la perieliu și minimă la afeliu.⁴

Deși calculele acestei mecanici cerești sunt foarte edificatoare, ținând seamă de caracterul acestui studiu, noi nu ne putem per-

1. Cf. G. Naneș, *Lecțiuni de astronomie*, Ed. II, București, 1935, p. 189.

2. *Ibidem*.

3. *Ibid.*, p. 190.

4. *Ibid.*, p. 191.

mite a le amănunți aici.⁵ Din toate cele expuse până acum însă, numai pe cale de raționament neilustrat de cifre, putem trage următoarele concluzii apologetice:

a) *Știința exactă afirmă o forță existentă și activă în univers, numită atracția sau gravitația universală.*

b) *Pe baza acestei forțe universale este clădit întreg universul care se mișcă după legile sale și stă datorită puterilor sale.*

c) *De această lege ascultă nu numai pământul, ci și soarele, precum și toate planetele și corpurile cerești.*

d) *Această lege atrage atenția asupra unei forțe inițiale, cât și asupra unei forțe centrale.*

Intrucât cu forța inițială se ocupă argumentul mișcării, cât și argumentul contingentei, cu al lor „*primum movens immobile*” și „*prima causa causarum*”, nouă aici nu ne rămâne a ne ocupa decât cu argumentarea gravitațională a unei „*forțe centrale*”, a unui „*centru gravitațional*”, care este Dumnezeu.

Calea noastră de argumentare, în urma expunerii acestor legi pe care ni le oferă mecanica cerească, este luminoasă și pe deplin asigurată de surprizele unor obiecțiuni raționale întemeiate.

Tinderea tuturor lucrurilor către un centru este, de fapt, o lege științifică pozitivă, devenită aproape o axiomă. Totul în lume își poate păstra locul său în spațiu numai datorită *puterii gravitaționale*, care atrage totul ceea ce există spre un centru. Lumea, spre a exista așa după cum o vedem, cu toate legile sale, are un centru gravitațional cosmic, care, prin bine cunoscuta *lege a atracției universale*, formează, din atomi, celule; din celule: corpuri neînsuflețite sau însuflețite, iar din acestea: complexuri imense planetare și astrale. Fără această realitate atracțională și gravitațională, corpurile nu s'ar putea compune în entități anumite și distincte, cu individualități aparte,

și nici nu ar putea exista apoi, în timp și spațiu.

Imensitatea acestei legi însă, este departe de a aparține materiei sau numai pământului, după cum departe este și de a fi cauzată prin puterile pământului, după cum departe este și de a fi cauzată prin puterile omului. Centrul cosmic tinde înspre un alt centru gravitațional, care este centrul planetar: *soarele*. Dar, nici acest centru nu este ultimul, sau *centrul absolut și infinit*. Lumile și aștrii interplanetari au alte centre, de care depinde însuși soarele. Și iată, că din centru în centru, din planetă în planetă, ne urcăm pe scara empiricului, organizat cauzal, până la marginea transcendentului, acel transcendent care trebuie să fie centrul infinit și absolut — de plecare și reîntoarcere — al tuturor: *Dumnezeu*.

Atât poate mintea apologetului creștin, dar enorm mai mult decât a putut mintea *filosofului I. Kant*, cu acel implacabil „*Ding an sich*” al său, deoarece rezultatul argumentării teoretice kantiene a fost un Dumnezeu-ficțiune „*als ob*”, un Dumnezeu „*ca și cum există*”.⁶

Pentru noi empiricul, imanentul, nu este decât o scară rațională spre transcendent, transcendent care de fapt cuprinde în el toate virtualitățile cu care noi ne suim, pe spate, înspre el spre a scăpa de povară.⁷

Concluzia, deci, a argumentării gravitaționale este necesitatea existenței unui centru sau a unei forțe centrale, înspre care să tindem noi toți și toate cele create, ca înspre adevărata cauză.⁸

(Urmează)

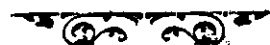
Pr. Dr. Petru Rezuș

6. Numai așa se poate înțelege de ce, pentru *I. Petrovici*, noțiunea de Dumnezeu este încercarea supremă de a exprima absolutul în termeni relativi”. Cf. *Introd. în Metaf.*, p. 75.

7. Rezultatul acesta rațional este plasticizat într-un mod strălucit de *apologetul I. Gh. Savin*, în expresia: „*o solidă ancorare la țărmul absolutului*”. Cf. *Filosofia și istoria ei*, București, Fund. cult. 1927, p. 48.

8. Acel „*regressus ad infinitum*” nu se sfârșește prea de vreme, cum vrea Kant, la o arbitrară margine teoretică rațională a transcendentului, dar nici nu poate înainta neconținut, fiindcă atunci ar fi necugetabil. Cf. *I. Gh. Savin, Argumentul cosmologic*, Buc., Tip. cărț. bis., 1942, p. 30.

5. Cf. Naneș, *o. c.*, pp. 190 sq.; E. Abason, *Astronomie*, București, 1936, p. 239; N. Abramescu, *Astronomie*, București, 1939, pp. 102 sq.

Ș T I R I

Personale. P. S. Sa Episcopul nostru *Veniamin* a plecat Luni în 9 Februarie a. c. la București pentru a lua parte la conferința ierarhilor ce s'a ținut la palatul Patriarhiei și s'a reîntors Vineri în 13 Februarie a. c. la reședință.

„**Astra**” din loc a ținut Joi o importantă ședință plenară a comitetului despărțământului local, hotărând publicarea în broșură a documentatei conferințe ținută de P. Sf. Sa Episcopul *Veniamin Niștor*, pornirea la o intensă acțiune de cultularizare și moralizare a tineretului și a maselor poporului nostru dela sate conform imperativelor noui ale vremurilor pe cari le trăim și în concordanță cu îndrumările date în acest sens de către Conducătorul Statului, d-l Mareșal *Ion Antonescu*, și a se face o intensă propagandă pentru subscrierea la împrumutul reîntregirii. Pentru aceste scopuri centrul a pus la dispoziția despărțământului *Caransebeș*, suma de 10.000 lei.

Conferință. Duminică, 8 Febr. a. c. în cadrele despărțământului „*Astra*”, a conferențiat în orașul nostru d-l avocat *Oct. Măteș* despre „*Românii din Timoc*”. În numărul viitor al foii noastre vom da și amănunte despre această conferință interesantă.

„**O dată istorică și o credință : Unirea din 1918 și Unirea Cea Mare**” este titlul conferinței de astăzi a dlui *Locot. col. Victor Fortunescu* în cadrele „*Astrei*”.

Conferință în Recița. Duminică 25 Ianuarie a. c. a conferențiat în sala *Oltenia* din *Recița*, distinsul nostru preot și colaborator *Dr. Marcu Bănescu* din *Anina*. Invitat de cercul cultural U. D. R., Sf. Sa a vorbit despre *Românii din Transnistria*. Sala a fost arhiplină: ingineri, funcționari, muncitori dela U. D. R., apoi ofițerii în frunte cu comandantul militar al *Reciței* *Col. Panait Boitan*, profesori etc. Mulțimea a ascultat cu mare interes cele comunicate de conferențiar și a aplaudat adesea în picioare unele momente ale înflăcăratului vorbitor.

Ordinea predicilor din Catedrală s'a fixat precum urmează: Duminica *Vameșului*: *Protodiacon T. Roșca*; *Trei Erahi*: *pr. Gh. Noaghea*; 1 Febr.: *Dr. Z. Munteanu*; 2 Februarie: *F. Pop*; 8 Febr.: *T. Dobromirescu*; 22 Februarie: *P. Toma*; 1 Martie: *V. Turcan*; 8 Martie: *Dr. M. Chialda*; 15 Martie: *Dr. Gh. Cotoșman*; 22 Martie: *Arhim. Dr. L. Busuioc*; 25 Martie: *Dr. Z. Munteanu*; Florii: *Prot. R. G. Ancușă*; Joia Patimilor: *I. Suru*; Vinerea Patimilor: *O. Turso*; Dum. Tomei: *I. Suru*; D. Mironosițelor: *C. Pițigoi*; Sf. M. M. Gheorghe: *V. Turcan*; D. Slăbănogului: *O. Turso*; D. Samarinenții: *I. Suru*; D. Orbului: *T. Dobromirescu*; Înălțarea Domnului: *I. Firca*; D. SS. Părinți: *Dr. P. Rezuș*; SS. Constantin și Elena: *Arhim. Dr. L. Busuioc*; a doua zi SS. Rusalii: *Gh. Vior*; D. I. după Rusalii: *I. Câmpianu*; D. II. după Rusalii: *Dr. M. Chialda*; D. III. d. Rusalii: *T. Roșca*; D. IV. d. Rusalii: *V. Stupariu*; Nașterea sf. Ioan Bot.: *I. Câmpianu*; D. V. d. Rusalii: *Dr. P. Rezuș*; D. VI. d. Rusalii: *Dr. Gh. Cotoșman*.

Conferințe asupra „Ortodoxismului”. În București s'a reluat firul început acum zece ani, de a se ține conferințe sub auspiciile Facultății de teologie ortodoxă. Iată, mai jos programul acestor interesante conferințe: Joi 5 Februarie 1942 *Prof. Nichifor Crainic*: *Spiritul ecumenic* — Joi 12 Februarie 1942 *Prof. Ion G. Savin*: *Ce este ortodoxia?* — Joi 19 Februarie *Prof. Gala Galaction*: *Monahismul ortodox* — Joi 26 Februarie 1942 *Arhim. Iuliu Scriban*: *Misionarismul ortodox în Transnistria* — Joi 5 Martie *Prof. Vasile G. Ispir*: *Sectele un pericol național și social* — Joi 12 Martie 1942 *Prof. Lazăr Jacob*: *Stat și Biserică* — Joi 19 Martie 1942 *Prof. Teodor M. Popescu*: *Vitalitatea Bisericii ortodoxe* — Joi 26 Martie 1942 *Prof. Șerban Ionescu*: *Ortodoxismul sub aspectul social*.

A căzut Singapurul. fără prea mari eforturi din partea japonezilor dar cu atât mai dărz apărut și susținut cu vorba mai ales de Englezi. *Singapore* a căzut în mâinile japonezilor la mijlocul săptămânii trecute. Pe frontul din Răsărit Germanii încă au obținut unele succese locale, cari vor lua proporții îndată ce se va desprimăvăra.

Comunicat. Pentru a se evita contările greșite la casieria eparhială *Cuc*, preoți sunt rugați a specifica pe cuponul mandatului, menirea banilor oficioși, ce se trimit la Casieria eparhială.

Pe cuponul mandatului (pe verso) să se aplice sigiliul rotund al Oficiului parohial.

Ceice nu au specificat pe cupon sau nu au raportat despre menirea banilor trimiși, sunt rugați a trimite raport explicativ.

Comunicat.

Termenul de apel contra impunerilor pentru proprietățile agricole, pe perioada 1942/3--1946/7, este, conform Decretului-Lege No. 99 semnat de d-l Mareșal *Ion Antonescu* Conducătorul Statului și publicat în „*Monitorul Oficial*” No. 31 dela 6 Februarie 1942, de 45 zile și curge atât timp atât pentru fisc cât și pentru contribuabil dela data comunicării actului de impunere la locul indicat în declarația de impunere.

La apelurile fiscale făcute de contribuabili, impozitul de 0.60% (la sută) se va calcula asupra părții din impozitul stabilit de prima instanță care formează obiectul litigiului.

ROMÂNIA
Ministerul Aerului și Marinei.

Decret de expropriere.

No. 3306/1941.

ANTONESCU
Mareșal al României
și
Conducătorul Statului.

În baza dispozițiilor Decretelor Legi Nr. 3052 din 5 Septembrie și Nr. 3072 din 7 Septembrie 1940 și a delegației dată prin Decretele Nr. 1799 din 21 Iunie 1941 și Nr. 1916 din 29 Iunie 1941 ale D-lui Mihai A. Antonescu Vice Președinte și Președinte Ad-interim al Consiliului de Miniștrii;

Noi, Mihai A. Antonescu Vice Președinte și Președinte Ad-interim al Consiliului de Miniștrii, în baza delegației date prin Decretele Nr. 1799 din 29 Iunie 1941;

Asupra raportului Domnului Ministru Secretar de Stat la Departamentul Apărării Naționale și a Domnului Subsecretar de Stat al Aerului cu Nr. 141/1941.

AM DECRETAT ȘI DECRETĂM:

Art. I. — Pe temeiul art. 69—78 din legea de expropriere pentru cauză de utilitate publică din 20 Octombrie 1864 cu modificările aduse prin legea pentru modificarea și abrogarea unor articole din legea de expropriere pentru cauză de utilitate publică din 5 Februarie 1937 se declară de utilitate publică lucrările de interes militar executate în hotarul orașului Blaj, în care scop se expropiază suprafața totală de 8.777 Ha.

Numerile topografice, întinderea, proprietarii precum și prețul de expropriere oferit de Stat sunt cele arătate mai jos și anume:

1. Parcela Nr. 63, propr. Composesoratului Blaj, indicat în plan prin Nr. top. 351/1, în supraf. totală de 7,4736 ha., teren arabil, prețul oferit de Stat fiind de Lei 261.676.

2. Parcela Nr. 49, propr. Composesoratului Blaj, în suprafață de 0,4316 Ha. indicat în plan cu Nr. top. 353, prețul oferit de Stat fiind de Lei. 15.106.

3. Parcela Nr. 49, propr. de 0,0647 Ha. Nr. top. 353, prețul oferit de Stat fiind de Lei 2.254.

4. Parcela Nr. 47, propr. locuitorului Iacob Mendel, în suprafață de 0,8071 Ha., teren arabil indicat în plan prin Nr. top. 574, prețul oferit de Stat fiind de Lei 28.248.

Art. II. — Ministrul Apărării Naționale — Subsecretariatul de Stat al Aerului este autorizat să ofere ca preț total al exproprierii de față suma de 307.195 Lei, socotindu-se cu 35.000 Lei hectarul și care sumă se va suporta din fondul Național al Aviației.

Art. III. — Domnul Ministru Secretar de Stat al Departamentului Apărării Naționale și Domnul Subsecretar de Stat al Aerului este însărcinat cu executarea acestui Decret.

Dat în București la 2 Decembrie 1941.

Vice președinte și președinte ad-interim al Consiliului de Miniștrii,
ss. **Mihai A. Antonescu**

Ministrul Apărării Naționale Subsecretar de Stat, General de Divizie
ss. **Constantin Pantazi**

Văzut: Șeful Secției Terenuri Lt. C-dor av. **Aurel Bratu**

Notă oficială

Nr. 477 B ex 1942.

Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor cu adresa No. 1906/1942 din 15 Ianuarie a. c., ne face cunoscut că titulatura exactă a Cabinetului Domnului Mareșal Ion Antonescu este: „Cabinetul Militar al Conducătorului Statului“.

Pe viitor toată corespondența adresată Domnului Mareșal Ion Antonescu, va fi trimisă pe această adresă.

Ceeace se comunică Cucernicilor preoți și proto-popi din cuprinsul eparhiei noastre, spre știre.

Caransebeș, la 12 Februarie 1942.

Episcop:

Secretar eparhial:

† **VENIAMIN**

Pr. Petru Toma

CONCURSE

În baza ordinului Ven. Consiliu eparhial Nr. 5426 B. ex 1941, din 22 Moemvrie 1941, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“ pentru postul de preot în parohia de clasa I-a din comuna **Glimboca**, protopresbiteratul Caransebeșului.

I BENEFICII:

1. Sesiunea parohială în estindere de 44 jug. 1553 stp.

2. Birul parohial uzitat (24 Lei anual, de Nr. de casă, 1½ oca fasole și 2 fuioare), cari se ridică la umblarea cu sf. Cruce: ½ la Ajunul Botezului și ½ la Înălțarea sf. Cruci.

3. Casa parohială cu grădină și intravilan de 361 stj. p. cu supraedificatele economice necesare.

4. Veniturile parohiale uzitate.

II ÎNȚĂTORIRI:

Preotul ales este obligat a-și îndeplini toate datorițele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminecă și sărbătoare și a catehiza la școala primară, fără nicio altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post, întrucât vor avea calificațiunea recerută pentru parohii de cl. I a, precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopului diecezan, să-și înainteze cererile adresate consiliului parohial ort. rom. din Glimboca, prin P. On. Oficiu protopopesic a Caransebeșului.

Reflectanții se vor prezenta, pe lângă prealabila necunoștințare a P. On. Domn Protopresbiter tractual, în-vreo Duminecă sau sărbătoare în sf. biserică, spre a-și

arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie, însă nicidecum în ziua de alegere.

Consiliul parohial escrie acest concurs cu majoritatea membrilor.

Glimboca, din ședința Consiliului parohial, ținută la 8 Ianuarie 1942.

Președ.: Ierom. **I. Dalea** Secret.: învăț. **N. Simeria**
cond. of. parohial 3-3 dir. în pens.

În conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

Pr. Isaia Suru
administrator protopresb.

În baza ordinului Ven. Consiliu Eparhial Nr. 4311 B. 1941 din 4 Octombrie 1941, se publică concurs *cu termen de 30 zile* dela prima publicare în „Foaia Diecezană” pentru ocuparea postului de paroh la parohia vacantă de cl. III-a din comuna **Petroșnița**, protopresbiteratul Caransebeșului.

I BENEFICII:

Sesiunea parohială în extensiune de 37 jug.

Veniturile stolare uzitate.

Nefind casă parohială, de locuință se va îngriji alesul preot.

II INDATORIRI:

Preotul ales este obligat a-și împlini toate datorințele preoțești și parohiale, a predica regulat în fiecare Duminică și sărbătoare și a catehiza la școala primară fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post, întrucât vor avea cvificațiunea cerută pentru parohiile de cl. III-a, precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopului Veniamin, să-și înainteze cererile adresate consiliului parohial ort. rom. din Petroșnița, prin P. On. Oficiu protopopesc al Caransebeșului.

Reflectanții se vor prezenta pe lângă prelabila încunoștințare a P. Cuc. protopresbiter tractual, în vreo Duminică sau sărbătoare în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, tipic și cântare, însă nicidecum în ziua de alegere.

Petroșnița, din ședința consiliului parohial ținută la 14 Decembrie 1941.

Remus Suru
președinte

2-3

Mihai Anderca
secretar

În conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

Pr. Isaia Suru
adm. presb.

În baza ordinului Ven. Consiliu Eparhial Nr. 5926 B. din 22 Noembrie 1941 se publică concurs *cu termen de 30 zile* dela prima publicare în „Foaia Diecezană” pentru postul de preot la parohia de cl. II-a din comuna **Nădragul**, protopresbiteratul Logojului, devenită vacantă în urma pensionării preotului Constantin Popoviciu.

I BENEFICII:

1. Salar dela comuna bisericească, anual 6000 Lei.

2. Răscumpărarea birului parohial, anual 3000 Lei.

3. Veniturile stolare uzitate.

4. Intravilan de 800 stj. p. cu un venit anual de circa 1200 Lei.

5. Dela Societatea uzinelor metalurgice unite Titan, Nădrag, Calan, ajutor lunar 3000 Lei, care sumă poate fi revocabilă oricând.

Nefind casă parohială, cel ales se va îngriji singur de locuință până la zidirea unei case parohiale, care este deja proiectată a se zidi în vara anului curent.

II INDATORIRI:

Preotul ales este obligat a îndeplini toate datorințele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminică și sărbătoare și a catehiza la școala primară, fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus, cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post, întrucât vor avea cvificațiunea cerută pentru parohii de cl. II-a precum și binecuvântarea P. S. Sale Episcopului eparhial, vor înainta cererile adresate consiliului parohial ort. rom. din Nădragul prin P. On. Oficiu protopresbiteral ort. rom. al Logojului.

Reflectanții se vor prezenta pe lângă prelabila încunoștințare a P. O. D. protopresbiter, în vreo Duminică sau sărbătoare în sf. biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie, însă nicidecum în ziua de alegere.

Nădragul, din ședința consiliului parohial ținută la 4 Ianuarie 1942.

Const. Popoviciu
președ. cons. paroh.

2-3

Petru Stoica
secretar

În conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

Dr. Aurel Mihaescu
protopresbiter

Nr. 825 C/1942

Consiliul eparhial publică *concurs de 15 zile* pentru ocuparea posturilor de cântăreți bisericești și conducători de coruri din parohiile **Doman, Gladna-română, Surducu-mic și Valeadeni**.

BENEFICII:

1. Sesiunea cantorală existentă și venitele stolare îndatinate.

2. Salarul dela Stat.

Reflectanții, absolvenți ai școlii cantorale, vor înainta consiliului parohial prin Oficiul Parohial respectiv — în termen concursual actele necesare.

Caransebeș, în 6 Februarie 1942.

Consiliul eparhial.

Manual de tipic

al Bisericii Ortodoxe, în uzul teologilor și preoților, cuprinzând serviciile dumnezeiești din postul sfințelor Paști. — Intocmit de:

Constantin Vladu
profesor la Acad. Teologică Caransebeș

Legat solid în pânză **180 lei**
prețul unui manual e

La: Libr. Diecezană Caransebeș